

ONTWERPBESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN
VAN GELDERLAND

Datum besluit : 6 oktober 2015
Onderwerp : Natuurbeschermingswet 1998 – 2008-020911 - gemeente Druten
Activiteit : verlenging vergunning voor herinrichting Afferdense en Deestse Waarden
langs de **Waal, gemeente Druten**
Verlenen/weigeren : verlengen vergunning
Aanvrager : Natuurbalans Limes Divergens BV (namens Boskalis BV)
Zaaknummer : 2008-020911

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Natuurbalans Limes Divergens BV (namens Boskalis BV), Toernooiveld 1 6525 ED Nijmegen, hierna te noemen aanvrager, van 7 juli 2015 om een verlenging van een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag omvat de verlenging van de vergunning voor de herinrichting van de Afferdense en Deestse Waarden (hierna ADW) in Natura 2000 gebied de Rijntakken, i.v.m. vertraging van de werkzaamheden.

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende stukken gebruikt:

- Afferdense- en Deestse Waarden: aanvraag vergunning-verlenging Natuurbeschermingswet 1998 d.d. 29 juni 2015 Natuurbalans en Limes Divergens BV

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied is vermeld in bijlage 1.

Activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd

Het projectplan omvat het herinrichten van de ADW, gelegen in het winterbed van de rivier de Waal aan de linkeroever van kilometerraai 899 tot kilometerraai 903 tussen Deest en Druten. Hierbij zal de afvoercapaciteit van de Waal en haar uiterwaarden worden vergroot door de aanleg van een meestromende nevengeul en door het obstakelvrij maken en verlagen van delen van de uiterwaard.

De huidige Natuurbeschermingswetvergunning heeft een looptijd tot eind 2015. Wegens vertraging in de planvorming en uitvoering zijn de inrichtingswerkzaamheden in het najaar van 2014 gestart. Omdat de werkzaamheden nu niet voor eind 2015 gereed zullen zijn is er een verlenging van de vergunning nodig.

De ADW zijn aangewezen als vogelrichtlijngebied. In 2008 golden er voor het gebied complementaire doelen. Bij de aanwijzing in 2014 van ADW als onderdeel van het Natura 2000 gebied Rijntakken zijn deze complementaire doelen komen te vervallen. De ADW is uitsluitend voor vogelsoorten als speciale beschermingszone aangewezen. Wel zijn er t.o.v. de aanwijzing van het gebied in 2008 vogelsoorten bijgekomen.

De verlengingaanvraag omvat een toetsing waarbij de effecten op alle aangewezen vogelsoorten is meegenomen. Ook is er een overzicht van de werkzaamheden per deelgebied opgenomen waarin de nieuwe planning is verwerkt (zie bijlage 2).

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

De natuurwaarden zijn bij de oorspronkelijke aanvraag beoordeeld. T.o.v. deze natuurwaarden is er nu ook gekeken naar alle aangewezen vogelsoorten. De nieuwe soorten zijn groen gearceerd in bijlage 1.

Op basis van de gegevens uit de Natuurtoets kan gesteld worden dat er binnen de ADW minder vogels worden aangetroffen dan op basis van de oppervlakte van het gebied ten opzichte van het gehele Natura 2000-gebied Rijntakken kan worden verwacht. Soorten als bergeend, kraakeend, wintertaling, slobbeend en kuifeend zijn in 4 of meer opeenvolgende jaren binnen de

ADW meer vertegenwoordigd dan de berekende doelomvang voor de ADW. Ook bij deze soorten komt het voor dat er jaren zijn dat de doelomvang niet wordt gehaald. Goudplevier is in geen van de 10 opeenvolgende seizoenen binnen de ADW aangetroffen. Grutto is in 8 van de 10 seizoenen niet aangetroffen. Wulp en tureluur zijn in 7 van de 10 seizoenen niet aangetroffen. Van de broedvogelsoorten waarvoor het ADW-gebied is aangewezen als speciale beschermingszone, komen in het gebied tot voor kort alleen dodaars (3 paar) en blauwborst (8 paar) voor. In 2015 is een broedgeval van Ijsvogel geconstateerd. Als soorten al bekend waren als broedvogel, dan zijn deze waarnemingen meer dan 10-15 jaar oud.

In de aanvraag beschreven relevante factoren en negatieve effecten van de gevraagde activiteiten

De relevante factoren en negatieve effecten zijn beoordeeld in de vigerende vergunning. Mogelijke effecten voor vogelsoorten die nu ook kwalificeren voor het Natura 2000-gebied zijn:

- Bij de graafwerkzaamheden ontstaan in het gebied (tijdelijke) klei- en zanddepots met steile randen. De oeverwal kan zich hierin snel vestigen. Bij een zekere mate van beschutting kan ook ijsvogel hiervan evt. profiteren. In 2015 is van de ijsvogel een broedgeval in een dergelijke steilwand geconstateerd (data Natuurbalans).
- Door graafwerkzaamheden (afgraven van akkers en agrarische graslanden) kan er sprake zijn van verminderde beschikbaarheid van foerageergebieden voor zwanen, eenden en ganzen.
- Door graafwerkzaamheden (zandzuiger, graafmachines, vrachtauto's) zijn versturende effecten van geluid en voertuigbewegingen op pleisterende en overwinterende vogels niet uitgesloten. Deze effecten zijn van tijdelijke duur (alleen in de aanlegfase).
- Tijdens de werkzaamheden worden stikstof producerende machines ingezet.

Het betreft mogelijk negatieve maar niet significante negatieve effecten.

In de aanvraag voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten te voorkomen worden in het kader van de Flora- en faunawet voor aanvang van het broedseizoen maatregelen getroffen om schade aan broedvogels te voorkomen, door ecologische begeleiding van de werkzaamheden en te handelen conform een opgesteld ecologisch werkprotocol (Felix, 2014). Ook worden geluid- en lichtverstoring tot een minimum beperkt.

- Bij actieve ontgravingen worden oevers glooiend afgewerkt, om te voorkomen dat schade aan broedgevallen van oeverwaluwen kan optreden (in steile oevers kunnen oeverwaluwen zich snel vestigen).
- De inrichtingswerkzaamheden worden gefaseerd per deelgebied uitgevoerd. Hierdoor zijn er altijd gebiedsdelen waar de soort ongestoord kan broeden en zijn er altijd delen beschikbaar waar pleisterende en overwinterende niet-broedvogels terecht kunnen.
- Er zal niet 's nachts worden gewerkt. Zandwinning zal plaatsvinden tussen 7:00 en 19:00 uur.
- Van 19:00 tot 21:00 uur mag de scheidingsinstallatie nog wel in werking zijn (conform vergunning Wet Milieubeheer (2008-015400/MPM15327, d.d. 25-09-2008 van de Provincie Gelderland).
- Ten tijde van de niet-productie-uren zal uitsluitend de wettelijk voorgeschreven navigatieverlichting (nautische voorschriften) worden gevoerd.
- Werkzaamheden in 'den droge' worden uitgevoerd op werkdagen tussen 7:00 en 21:00 uur.
- Met de inrichting van het gebied verdwijnt circa 22 ha aan landbouwgronden. De stikstofuitstoot door agrarische activiteiten zal hiermee tot nul worden gereduceerd. Hiermee wordt de tijdelijke uitstoot van stikstof door werkzaamheden ruim gecompenseerd.

Beoordeling van de effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Door het nemen van de juiste maatregelen kunnen negatieve effecten tot een minimum worden beperkt. De herinrichting van de ADW heeft een gunstig effect op de natuurontwikkeling en de aangewezen soorten voor Natura 2000 Rijntakken. Omdat er circa 22 ha aan landbouwgronden verdwijnt wordt de stikstofuitstoot door agrarische activiteiten tot nul gereduceerd. De tijdelijke uitstoot van stikstof door werkzaamheden wordt zo gecompenseerd. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.

Niet gebleken is dat er belangen aan de orde zijn zoals vermeld in artikel 19e sub c die in strijd zijn met verlening van de gevraagde vergunning.

Conclusie

Wij hebben op basis van de ecologische beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het/de Natura 2000-gebied Rijntakken. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 19 e sub c Nbw 1998 niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland:

Gelet op artikelen 16, 43 en 19d en e van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

Natuurbalans Limes Divergens BV (namens Boskalis BV) een verlenging van de vergunning d.d. 10 april 2009 te **verlenen** onder de volgende voorschriften:

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland:

Gelet op artikelen 16, 43 en 19d en e van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

Natuurbalans Limes Divergens BV (namens Boskalis BV) een verlenging van de vergunning d.d. 10 april 2009 te **verlenen** onder de volgende voorschriften:

1. Indien er in het voorjaar in een perceel een roepende kwartelkoning wordt aangetroffen, dient dit deel afgesloten te worden voor recreanten.
2. Bij actieve ontgravingen worden oevers glooiend afgewerkt, om te voorkomen dat schade aan broedgevallen van oeverzwaluwen kan optreden (in steile oevers kunnen oeverzwaluwen zich snel vestigen).
3. De inrichtingswerkzaamheden worden gefaseerd per deelgebied uitgevoerd. Hierdoor zijn er altijd gebiedsdelen waar de soort ongestoord kan broeden en zijn er altijd delen beschikbaar waar pleisterende en overwinterende niet-broedvogels terecht kunnen.
4. Er zal niet 's nachts worden gewerkt. Zandwinning zal plaatsvinden tussen 7:00 en 19:00 uur.
5. Van 19:00 tot 21:00 uur mag de scheidingsinstallatie nog wel in werking zijn (conform vergunning Wet Milieubeheer (2008-015400/MPM15327, d.d. 25-09-2008 van de Provincie Gelderland).
6. Ten tijde van de niet-productie-uren zal uitsluitend de wettelijk voorgeschreven navigatieverlichting (nautische voorschriften) worden gevoerd.

7. Werkzaamheden in 'den droge' worden uitgevoerd op werkdagen tussen 7:00 en 21:00 uur.
8. De werkzaamheden dienen voor 1 juli 2019 gereed te zijn.
9. Binnen twee weken na realisering van de activiteit/het project dient een gereedmelding te worden gedaan aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2008-020911.

N.B. Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet en regelgeving.

Zienswijzen

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging staat vermeld op de kennisgeving welke wordt toegezonden met dit ontwerpbesluit en is in te zien via internet: www.gelderland.nl>actueel>bekendmakingen.

Arnhem, 6 oktober 2015

Bijlagen:

- Bijlage 1: Instandhoudingsdoelstellingen (groen gearceerd zijn nieuw aangewezen vogelsoorten)
- Bijlage 2: Overzicht inrichtingswerkzaamheden

BIJLAGE 1

Instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied

Rijntakken

Bij besluit van 29 april 2014 zijn de Vogelrichtlijngebieden IJssel, Neder-Rijn, Gelderse Poort en Waal en de daarin gelegen Habitatrichtlijngebieden IJsseluitwaerden, Amerongse Bovenpolder, Gelderse Poort en Rijswaard en Kil van Hurwenen samengevoegd tot één Natura 2000-gebied: Rijntakken.

De Rijntakken is op 24 maart 2000 (Stcrt. 2000, nr. 65) als vier afzonderlijke speciale beschermingszones onder de Vogelrichtlijn aangewezen: IJssel, Neder-Rijn, Waal en Gelderse Poort.

De Rijntakken is op 20 mei 2003 als vier afzonderlijke gebieden aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie deze gebieden geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio.

Ingevolge artikel 60a, vijfde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van de hieronder aangegeven beschermde natuurmonumenten, voor zover gelegen in eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden, op 1 oktober 2005 vervallen.

- IJsseluitwaerden, aangewezen 8 augustus 1995 (N-95-6038; Stcrt. 1995, 166);
- De Oude Waal I, aangewezen 16 maart 1983 (NLB/GS/GA-121; Stcrt. 1983, 55);
- Weide Oude Rijnstrangengebied, aangewezen 18 april 1979 (NLB/N 35262; Stcrt. 1979).
- Kil van Hurwenen, aangewezen 26 juni 1973 (8532; Stcrt. 1973, 129).

Ingevolge artikel 15a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van het deel van het beschermd natuurmonument IJsseluitwaerden dat geen onderdeel was van het eerder aangewezen Vogelrichtlijngebied, door de aanwijzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken vervallen.

Algemene doelen (aanwijzingsbesluit Rijntakken)

Behoud en indien van toepassing herstel van:

- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Instandhoudingsdoelstellingen die alleen van toepassing zijn op de delen die naast vogelrichtlijngebied tevens als habitatrichtlijngebied zijn aangewezen.

Tabel 1 Instandhoudingsdoelstellingen (Bron: aanwijzingsbesluit Rijntakken)

(= behoudoelstelling; > ontwikkeldoelstelling; < behoudoelstelling maar achteruitgang toegestaan ten gunste van specifieke ontwikkeldoelstelling)

Habitattypen	<i>Doelstelling verspreiding</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	>	>
H3260B Rivieren met waterplanten	=	>	=
H3270 Slikkige rivieroever	=	>	>
H6120 Stroomdalgraslanden ¹	=	>	>
H6430A Ruigten en zomen, nat zoet, laag-dynamisch	=	=	=
H6430C Ruigten en zomen, droog	=	=	=
H6510A Glanshaverhooilanden	=	>	>
H6510B Vossenstaartgraslanden	=	>	>
H91E0A Rivierbegeleidende zachthout-Ooibossen	=	=	>
H91E0B Rivierbegeleidende essen-iepenbossen	=	=	>
H91F0 Droge hardhoutooibossen	=	>	>

¹Prioritair habitatype

Soorten	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1095 Zeeprik	=	>	>	>
H1099 Rivierprik	=	>	>	>
H1102 Elft	=	=	=	>
H1106 Zalm	=	=	=	>
H1134 Bittervoorn	=	=	=	=
H1145 Grote modderkruiper	>	>	>	>
H1149 Kleine modderkruiper	=	=	=	=
H1163 Rivierdonderpad	=	=	=	=
H1166 Kamsalamander	>	>	>	>
H1318 Meervleermuis	=	=	=	=
H1337 Bever	=	=	=	>

Instandhoudingsdoelen die op het gehele gebied van toepassing zijn.

Broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Omvang populatie van "x" paren</i>
A004 Dodaars		=	=	45
A017 Aalscholver		=	=	660
A021 Roerdomp		>	>	20
A022 Woudaap		>	>	20
A119 Porseleinhoen		>	>	40
A122 Kwartelkoning		>	>	160
A153 Watersnip		=	=	17
A197 Zwarte stern		>	>	240
A229 IJsvogel		=	=	25

A249 Oeverzwaluw		=	=	680
A272 Blauwborst		=	=	95
A298 Grote karekiet		>	>	70
Niet-broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Seizoensge- middelde van "x" vogels</i>
A005 Fuut		=	=	570
A017 Aalscholver		=	=	1300
A037 Kleine zwaan		=	=	100
A038 Wilde zwaan		=	=	30
A039 Toendrarietgans	=	=(<)	=	2800
A041 Kolgans	=	=(<)	=	10.600
A043 Grauwe gans	=	=(<)	=	22.000
A045 Brandgans	=	=(<)	=	5.200
A048 Bergeend		=	=	120
A050 Smient	=	=(<)	=	17.900
A051 Krakeend		=	=	340
A052 Wintertaling		=	=	1.100
A053 Wilde eend		=	=	6.100
A054 Pijlstaart		=	=	130
A056 Slobeend		=	=	400
A059 Tafeleend		=	=	990
A061 Kuifeend		=	=	2.300
A068 Nonnetje		=	=	40
A125 Meerkoet		=	=	8.100
A130 Scholekster		=	=	340
A140 Goudplevier		=	=	140
A142 Kievit		=	=	8.100
A151 Kempphaan		=	=	1.000 ²
A156 Grutto		=	=	690
A160 Wulp		=	=	850
A162 Tureluur		=	=	65

²Betreft seizoensmaximum

BIJLAGE 2

Overzicht inrichtingswerkzaamheden

- deel 1: ontgravingswerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd in de perioden van maart t/m december 2018;
- deel 2: winnen en klasseren van zand en grind vindt plaats t/m juni 2017. Vanaf maart 2016 t/m december 2018 wordt de zandwininput geleidelijk opgevuld. Het grondmateriaal wordt hierbij vanuit de omgeving per vrachtauto aangevoerd;
- deel 3: de aangekochte gebouwen binnen deelgebied 3 zijn grotendeels gesloopt. De voormalige vlamoven is inmiddels ingericht als vleermuisverblijfplaats; graaf- en inrichtingswerkzaamheden zijn gepland in de periode juli 2017 t/m december 2018.
- deel 4: in deelgebied 4 zijn de ontgrondingswerkzaamheden reeds door Delgromij (K3Delta) grotendeels gereed (2007) ten behoeve van de dijkverbetering Afferden-Dreumel; in de periode februari 2018 t/m april 2018 vindt de eindafwerking van de nevengeul plaats;
- deel 5: grondwerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd in de periode maart 2016 t/m december 2018, waarbij onder meer een zandvang wordt aangelegd.

Figuur 3. Deelgebiedenindeling (1 t/m 5) bij de inrichtingswerkzaamheden in de ADW; rood: deel 1, oranje: deel 2, geel: deel 3, groen: deel 5; deelgebied 4 ligt tussen 2 en 5; hier zijn de inrichtingswerkzaamheden grotendeels afgerond.